

Feodosijská obrazová galerie Ivana Konstantinoviče Ajvazovského, v době mého průzkumu v celkové rekonstrukci budovy, představuje své rozsáhlé a kvalitní sbírky, především malbu, vcelku tradičním galeristickým způsobem.

Sbírkově nejbohatší je zřejmě Muzeum dřevnostej (dávnověku) ve Feodosii. Jedná se jak o přírodniny, tak o zajímavé doklady života člověka od paleolitu až do 20. století. Muzeum je údajně nejstarší v celém Rusku a datuje svůj vznik až do roku 1816. Zatímco sbírky jsou velmi bohaté a přírodovědná část expozice se snaží alespoň částečně o nějaký kontext, historická expozice nesnese přísnější kritéria hodnocení. Jde o formalistické předvedení objektů s minimem kontextu a vzájemných vztahů. Prezentace již několik desítek let nedoznala žádné změny, chybějící skleněné části vitrín (uvnitř jsou středověké mince!) jsou přelepeny průhlednou izolační páskou. Expozice je časově dotažena do konce druhé světové války.

Podmínky ke zlepšení situace jsou především dvě. Větší finanční zdroje a také „vědět jak na to“. Snad v obou oblastech se již blýská na lepší časy. V květnu 2017 byl v Koktebeli uspořádán již druhý ročník Krymské muzeologické školy, pod vedením předních ruských odborníků, mezi které musíme počítat profesorku Marii Majstrovskuju, docentku Marii Kaluen a doktorku Irinu Čivilovu z Moskvy či docenta Vladimíra Plochotňjuka ze Stavropolu. Několikadenního kurzu se zúčastňují především muzejníci a studenti muzeologie z Krymu a dalších částí Ruska, ale i z Ukrajiny (Kyjev, Záporoží apod.) a dokonce i z Moldávie. Součástí školy byla i prezentace nejlepších studentských prací, které s invencí řešily rozličná muzeologická témata, jako jsou naučné stezky v daném regionu, další rozvoj muzea krymských Tatarů, inovace etnologických expozic apod.

TAPAS. Spanish Design for Food

Monika Mikulášková

Instituce: Barcelona Design Museum

Kurátor: Juli Capella

Produkce: Spanish Cultural Action (AC/E)

Trvání: 9. 3. — 21. 5. 2017

Muzeum designu v Barceloně věnovalo jarní sezónu putovní výstavě „TAPAS. Spanish Design for Food“. V centru zájmu architekta a kurátora výstavy Juliho Capella se ocitlo spojení designu a kuchařského umění zprostředkované převážně současnou španělskou tvorbou. Představeno bylo více než 250 exponátů například z oblasti kultury stolování, grafického či interiérového designu od přibližně stovky tvůrců. Výběr předmětů byl omezen na objekty vyrobené ve Španělsku nebo na navržené místními designéry. Ačkoliv na výstavě nebyly prezentovány sbírkové předměty muzea, díky kurátorskému projektu bude část exponátů do sbírky zařazena.

Tématika dialogu mezi designem a jídlem byla prezentovaná ve třech oddílech: „The Kitchen“ (příprava pokrmů a potřebné nástroje v domácnostech i restauracích), „The Table“ (předměty spojené s prezentací jídel a stolováním jako společenským rituálem), „The Food“ (food design v kontextu tradiční přípravy pokrmů i inovací haute cuisine). V tiskových materiá-

Obr. č. 1.

španělské kuchyně spojený s fenoménem restaurace „elBulli“ (která se proslavila na přelomu tisíciletí) a španělský design 21. století. Jako příklady prezentovaných objektů uvedme tyčový mixér Minipimer MR1 Gabriela Lluellése z konce 50. let, Panpaati, tedy nábytek vytvořený z těsta na chleba v roce 2008 či láhev La Siesta kombinující vzhled plastové nápojové lahve a tradiční nádoby na vodu botijo.

Obr. č. 2.

du by bylo vhodné, kdyby k vysvětlení použití či inspiračních zdrojů využito například více videí, schémat nebo interaktivních prvků. Pracovní listy připravené k výstavě ve španělštině a katalánštině však byly velmi povedené a prostřednictvím výtvarných aktivit obracely pozornost k vybraným předmětům. Rozděleny nebyly podle věku, ale náročnosti. Výstavu doprovázel

lech je v některých případech vyčleňována jako samostatná kapitola oblast vína, to se však neděje konstantně.¹ Předměty spojené s vínem a jeho prezentací na výstavě zastoupeny byly, doporučně se však s ostatními oddíly nedá srovnávat (jednalo se o přibližně dvě vitríny).

V rámci všech tematických celků bylo možné sledovat i určitou časovou linku.² Zastoupena byla tradiční kuchyně a objekty jí inspirované, dále exponáty reflektovaly novinky 20. století, boom

Jednotlivé celky odděloval mimo jiného rozdílný výstavní fundus, který však zachovával minimalistické tvarosloví a některé materiály (obzvláště kombinace skla a dřeva). Pozornost byla směřována na objekty samotné a doprovodné prostředky muzejně prezentačního jazyka byly využívány velmi minimalistickým způsobem, ačkoliv v některých případech bylo třeba přiblížit i funkce předmětů. V tomto ohle-

¹ Srov. http://ajuntament.barcelona.cat/museudeldisseny/sites/default/files/press_files/press_kit_-_tapas-eng-low.pdf a <http://www.accioncultural.es/virtuales/tapas/index.php?lang=en>.

² <http://www.accioncultural.es/virtuales/tapas/img/cronologia.pdf>

Obr. č. 3.

bohatý program včetně dalších menších instalací (např. „Dishes of the Day“) a také k ní byl vydán katalog.

V rámci výstavního plánu muzea představoval tento projekt příjemný přechod mezi výstavami tradičnějšího charakteru (např. „Barcelona Ceramics“) a hlavním projektem roku – putovní výstavou Victoria & Albert Museum „David Bowie Is“. Juli Capella má bohaté zkušenosti s přípravou podobných výstav reflektujících nedávnou minulost a současnost designu (například výstava „300 % Spanish Design“, „Spanish Industrial Design“ nebo související „Bravos. Groundbreaking Spanish Design“), a i v tomto případě se mu podařilo vyrovnat se s náročnou tematikou, kdy bylo třeba komunikovat zároveň funkce, inspirační zdroje i estetickou úroveň představovaných předmětů. Velmi vkusně uchopil kurátor i instalaci části věnující se food designu (například realisticky zhotovená zeleninová lízátka z umělé hmoty, nahrazení skutečných potravin kvalitně provedenou glazovanou keramikou či videozáznam přípravy

paely prezentované společně z různě velkými pánvemi).

Pokud bych přeci jen měla této výstavě něco vytknout, bylo by dle mého názoru vhodné zařadit více různorodých doplňujících prvků prezentačního jazyka a umožnit návštěvníkům při percepci zapojit více smyslů. Celkově se však jedná o velmi vydařený výstavní projekt, který zaslouženě reprezentoval španělskou kulturu a design po celém světě.

Autor fotografií: Museu del Disseny de Barcelona (Design Museum of Barcelona)

Ladislav Nádaši Jégé: 150. výročie narodenia. Dolný Kubín : Oravské múzeum P. O. Hviezdoslava, 2016. ISBN 978-80-89564-11-8

Lenka Mihová

Zborník z vedeckej konferencie Oravského múzea P. O. Hviezdoslava, ktorý vydalo Oravské múzeum P. O. Hviezdoslava v Dolnom Kubíne, prináša na 68 stranách nové vedecké štúdie zamerané na život a dielo L. N. Jégého. Riaditeľka Oravského múzea PaedDr. Mária Jagnešáková v príhovore uvádza do zborníka: „*Jedným z cieľov konferencie bolo oboznámiť sa s najnovšími výsledkami výskumu osobnosti a tvorby Ladislava Nádaši Jégého a v neposlednom rade vzdať hold dolnokubínskemu rodákovi, ktorý sa výrazne zapísal do dejín slovenskej literatúry.*“

Publikáciu tvorí sedem príspevkov od jazykovedcov a historikov vedeckých a náučných inštitúcií. Príspevok PhDr. Vladimíra Petrika, CSc. *Jubilujúci prozaik Jégé* predstavuje „*svojskú ideovú koncepciu*“ L. N. Jégého ako prozaika inšpirovaného francúzskym naturalizmom a hlavne Émile Zolom (1840 – 1902). „*Na rozdiel od Zolu, ktorý svoju koncepciu človeka odkopíroval z najnovších výsledkov prírodných vied, Jégé ju dopĺňa o mravný rozmer.*“ No okrem literárnych tém ho zaujímali aj aktuálne problémy spoločnosti, o ktorých sa publikačne kriticky vyjadroval. Zaujímal ho